

Resultaten op het terrein zien

In 2011 besliste de toenmalige meerderheid (CD&V, CDH, SPA, PS, Open VLD en MR met de steun van Groen en Ecolo) niet alleen het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde (BHV) te splitsen, maar ook het gerechtelijk arrondissement Brussel te hervormen. Wat is er veranderd sinds 1 april 2014, startdatum van deze – volgens sommigen – historische hervorming? En wat betekent het voor de Rand?

TEKST Patrick Gijssels • FOTO Filip Claessens

Het gerechtelijk arrondissement draagt nog steeds de misleidende naam 'Brussel' en is niet gesplitst. Naast de 19 gemeenten van Brussel-Hoofdstad omvat het 35 Vlaamse gemeenten van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde (zie kaart) waaronder de zes faciliteitengemeenten. Op dat vlak is er niets gewijzigd. De veranderingen kunnen we grofweg herleiden tot drie hoofdlijnen: een nieuw parket en arbeidsauditoraat voor de regio Halle-Vilvoorde, een wijziging van de taalwetgeving en heel wat eentalige rechtbanken en griffies in Brussel-Hoofdstad.

BRANDPUNTAASSE

Door de oprichting van een volledig nieuw parket Halle-Vilvoorde, kan de Nederlandstalige procureur des Konings, Thierry Freyne, vanuit Asse een eigen (vervolgings)beleid voeren, los van de procureur des Konings van Brussel. 'Eind 2015 kunnen we beter evalueren, nu is het wat vroeg, maar toch zijn er al verschillen. In de periode april-december 2014 hebben we 30% meer straf dossiers voor de rechtbanken gebracht dan in dezelfde periode in 2013. De aanpak van woninginbraken en rondreizende daderbendes zijn voor onze regio beleidsprioriteiten. Dat is in Brussel anders. Wij vervolgden ook 150 personen die in het kader van de verkiezingen niet kwamen opdagen als voorzitter of bijzitter van een kiesbureau. In Brussel vervolgt men hen niet.' Op dit moment beschikt hij over 23 magistraten. Heel wat parketmedewerkers werken nog in Halle, Vilvoorde en Brussel. Eind maart 2015 verhuizen ze allemaal naar Asse. 'Ik wil een eenvormig vervolgingsbeleid en daarom breng ik iedereen onder hetzelfde dak', zegt Freyne.

TAALWET

Onder dat dak werken ook vijf Franstalige parketmagistraten, substituten die zijn beleid moeten volgen, maar onder de leiding staan van de procureur des Konings van Brussel, Jean-Marc Meilleur. Zij volgen in de 35 Vlaamse gemeenten de dossiers van Franstalige verdachten op of van iedereen die een taalwijziging vraagt, en volgen hen voor de Frans-

talige rechtbanken van Brussel. Een wijziging van de taalwet, die kwaad bloed zette bij heel wat actoren. 'In plaats van een splitsing van het arrondissement, krijgen we een betonning van het arrondissement in de grondwet. Daardoor zal het nooit gesplitst worden. Zo kunnen Franstaligen in Halle-Vilvoorde dus terecht bij hun 'eigen' rechtbank', schreef kamerlid Kristien Van Vaerenbergh (N-VA).

Freyne spreekt zich niet uit over de politieke constructie van het nieuwe gerechtelijke arrondissement en beklemtoont de goede samenwerkingen. 'Een historische evolutie bestaat uit stappen. En daarmee zijn we bezig', zegt hij over de uitbouw van zijn parket. 'De vijf Franstalige parketmagistraten zijn heel loyaal, we werken vlot samen met de Franstalige correctionele rechtbank van Brussel, ik ben erg tevreden over de samen-

Door de oprichting van een volledig nieuw parket Halle-Vilvoorde, kan de Nederlandstalige procureur des Konings vanuit Asse een eigen vervolgingsbeleid voeren.

werking met de burgemeesters van de Rand in het kader van werkstraffen en ik stel vast dat ze een positieve ingesteldheid hebben tegenover het nieuwe parket. De dynamiek is veranderd, wat ik toejuich. Ook het enthousiasme van de politiediensten is groter geworden, omdat ze makkelijker gehoor krijgen. Uiteraard is er nog werk aan de winkel. Met een groter budget zouden we meer kunnen doen. We hebben bijvoorbeeld geen eigen labo. Daardoor moeten we beroep doen op de technisch wetenschappelijke politie van Brussel. Die dienst is onderbezet, waardoor onderzoeken vastlopen in een flessenhals.'

Naast het Nederlandstalige parket is er ook een Nederlandstalig arbeidsauditoraat, geleid

GERECHTELIJK ARRONDISSEMENT BHV

Thierry Freyne

Kathleen Vercaeye

door Jan Geysen. Hij heeft vier Nederlandstalige en één Franstalige magistraat ter beschikking die in Halle-Vilvoorde bevoegd zijn om als 'openbaar ministerie' alle onderwerpen te behandelen die voor de arbeidsrechtbanken komen. Bij inbreuken op de sociale strafwetten treedt het arbeidsauditoraat op als openbare aanklager voor de correctionele rechtbank.

BRANDPUNT BRUSSEL

De derde grote wijziging gaat over de rechtbanken en hun griffies die zetelen aan het Poelaertplein in Brussel. Voordien was de organisatie tweetalig met afdelingen die Nederlandstalig of Franstalig waren. Nu niet meer. De rechtbanken zelf en hun griffies zijn Nederlandstalig of Franstalig. Ze zijn 'ontdubbeld'. Het lijkt een nuance, maar dat is het niet. Volgende rechtbanken krijgen een nagelnieuwe organisatie: de rechtbank van eerste aanleg (waaronder de correctionele rechtbank, familierechtbank, jeugdrechtbank, burgerlijke rechtbank en strafuitvoeringsrechtbank), de arbeidsrechtbank, de rechtbank van koophandel en de arrondissementrechtbank. Ook de politierechtbank van Brussel is ontdebeld. Voor alle andere rechtbanken (zoals vrederegerechten, politierechtbanken) of hoven (Hof van Beroep, Arbeidshof, Hof van Cassatie) verandert er niets. Toch is de ingreep belangrijk.

'Alhoewel de hervorming maar dateert van april 2014 merk je nu al het verschil', zegt Kathleen Vercaeye, stafhouder van de Nederlandse Orde van Advocaten bij de Balie in Brus-

sel (NOAB). 'De tweetalige structuur was veel groter. Nu kan de voorzitter van de rechtbank (korpchef) sterker wegen op de organisatie en op het gebruik van het budget. Enkele voorbeelden: er zijn nu twee fiscale kamers in de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg. Als er minder fiscale betwistingen voor de rechtbank worden gebracht, zou de voorzitter de tweede kamer een andere taak kunnen geven en inspelen op de nood van het moment. Door die flexibiliteit kunnen de procedures sneller vooruitgaan. De correctionele rechtbank heeft aan Nederlandstalige kant geen achterstand, de

doorlooptijd van de arbeidsrechtbank is verminderd. Die van de rechtbank van eerste aanleg is gemiddeld een jaar. De korpchef kan aan 'zijn rechters' vragen eens extra te zetelen om achterstanden weg te werken, wat aan Nederlandstalige kant al is gebeurd. Hij kan nu ook beslissen om een scanner aan te kopen om alle vonnissen elektronisch te archiveren in plaats van enkel op papier.'

STORM IS GAAN LIGGEN

Toch is de hervorming er niet zonder slag of stoot gekomen. Servais Verherstraeten ►

FR TRANSFORMATION DE L'ARRONDISSEMENT JUDICIAIRE DE BHV

Nous pouvons résumer les modifications en trois grandes lignes: un nouveau parquet et un nouvel auditorat pour la région de Halle-Vilvoorde, une modification des lois linguistiques et de nombreux tribunaux et greffes unilingues à Bruxelles-Capitale. A la suite de la création d'un parquet entièrement nouveau pour Halle-Vilvoorde, le procureur du Roi néerlandophone, Thierry Freyne, peut mener une politique (de poursuite) propre depuis Asse, indépendamment du procureur du Roi de Bruxelles. Outre le parquet néerlandophone, il y aura aussi un auditorat du travail néerlandophone avec quatre magistrats néerlandophones et un magistrat francophone, qui sont compé-

tents à Halle-Vilvoorde pour traiter en tant que 'ministère public' toutes les matières relatives aux juridictions du travail. La troisième modification importante porte sur les tribunaux et leurs greffes à Bruxelles. Auparavant, l'organisation était bilingue et comptait des sections néerlandophones ou francophones. Ce n'est plus le cas maintenant. Les tribunaux et leurs greffes sont soit néerlandophones, soit francophones. Ceux qui sont pleinement concernés par la réforme en ont une approche positive. Mais, les choses ont-elles vraiment changé au palais de justice et au parquet de Halle-Vilvoorde? La réponse revient au citoyen qui doit veiller à la défense de ses droits.

VANASSETOTZAVENTEM

- ▶ (CD&V) was in de vorige regering samen met Melchior Wathelet (CDH) staatssecretaris voor institutionele hervormingen. Zij zorgden voor de omzetting van het politieke akkoord in een wettekst. Diverse organisaties hebben voor het Grondwettelijk Hof de vernietiging van de volledige wet gevraagd: N-VA, Vlaams Belang, de Orde van Vlaamse Balies, de NOAB, maar ook Brusselse rechters en parketmagistraten. De storm is ondertussen gaan liggen. Ze trokken vooral ten strijde tegen de bepaling dat de procureur des Konings voor de regio Brussel en de Brusselse arbeidsauditeur uitsluitend een Franstalige kon zijn. Het Grondwettelijk Hof heeft deze bepaling vernietigd omdat het strijdig is met de grondwet die voorziet dat Brussel-Hoofdstad een tweetalig karakter heeft. De functies staan nu ook open voor Nederlandstaligen. Andere bepalingen van de wet bleven

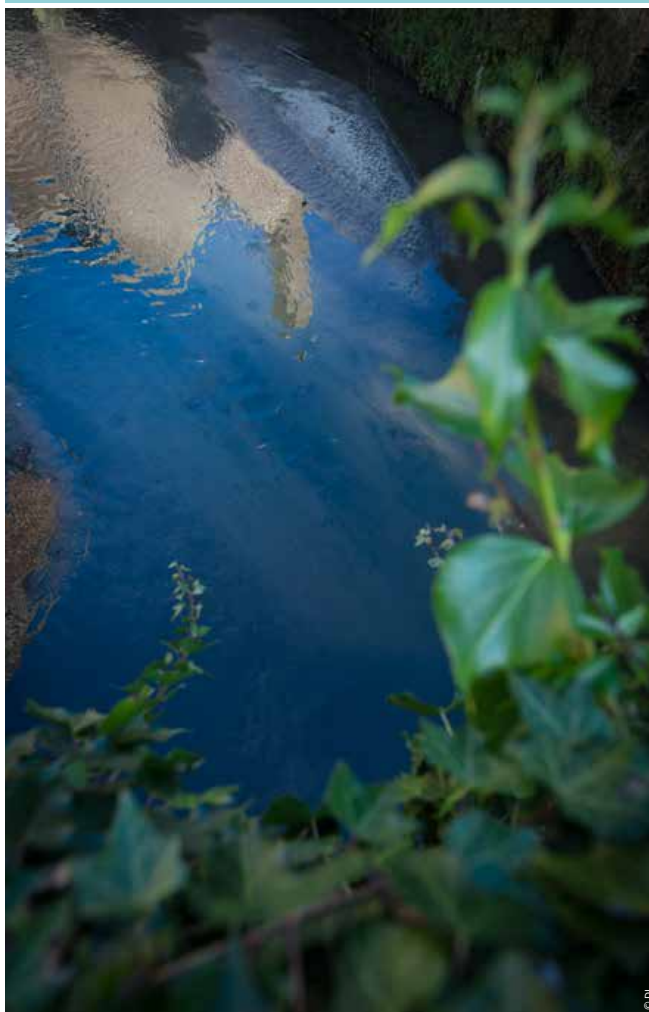
'Het feit dat Franstalige substituten gedetacheerd worden naar Halle-Vilvoorde blijft toch *uniek*.'

intact. 'Deze hervorming kan je niet los zien van de splitsing van de kieskring BHV', zei Verherstraeten na de uitspraak van het Hof. 'Dertig jaar heeft het geduurd om tot deze oplossing te komen. Heel die periode waren er communautaire twisten.'

POSITIEF?

Wat niet meevalt in deze hervorming: 'Het feit dat Franstalige substituten gedetacheerd worden naar Halle-Vilvoorde – los van het feit dat zij goed werk leveren - blijft toch *uniek*', zegt stafhouder Vercaeyte. 'Omgekeerd kennen wij die situatie niet. We zullen ook contacten moeten blijven onderhouden met de Franstalige rechtbanken. Nu al is er een verschil in rechtspraak tussen Franstalige en Nederlandstalige rechtbanken. Er zijn uiteraard nog andere problemen bij justitie, zoals een personeelstekort op vele griffies, maar dat lijkt eerder een gevolg van de besparingsdrang dan van de hervorming.'

Wie met beide voeten in de hervorming staat, is uitgesproken positief, maar waait er werkelijk een nieuwe wind door het justitiepaleis en door het parket Halle-Vilvoorde? De burger die opkomt voor zijn rechten zal het antwoord geven. Niet nu, daarvoor is het te vroeg. Over een jaar of twee weten we meer.

Nieuwe kunstgalerij in industrieel gebouw

ALSEMBERG In de Herisemmolen is de nieuwe kunstgalerij HerisemArt van start gegaan. Kunstschilder Veerle Verheylewegen uit Dworp mag de spits afbijten met een eerste expo. Goed gekozen, want haar werk past perfect in het voormalige industriële complex. 'Ik ben ontzettend trots dat ik als kunstenaar uit de regio de primeur krijg om mijn werk te laten zien.' In haar werken toont ze *de schoonheid* in de vervallen industriële site van Clabecq, langs de kanaalzone en in groezelige Brusselse metro- en treinstations. De nieuwe kunstgalerij HerisemArt maakt deel uit van het Herisem-complex dat bestaat uit een museum, taverne, feestzaal, vergaderzalen, seminarieruimtes, locaties

voor events en een plaats voor groepenlogies of overnachtingen. De Papiermolen Herisem en de Voormalige Kartonfabriek Winderickx in AlseMBERG is een 19e eeuwse industrieel complex dat gegroeid is uit een oude papiermolen, opgericht in 1536. Het geheel is een van de best bewaarde voorbeelden van de ooit bloeiende papier- en kartonnijverheid in onze regio. - JH

i Herisemmolen, Fabriekstraat 20 in AlseMBERG. Expo Veerle Verheylewegen: zaterdagen 7, 14 en 21 maart van 13 tot 19 uur en zondagen 8, 15 en 22 maart van 11 tot 19 uur. www.herisem.be of www.veerlewerheylewegen.be